

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 42/2017(81-1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΣΙΜΟ «PRIMETEL»
(ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ PRIMETEL)

Ημερομηνία Απόφασης: 28 Ιουνίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ξενοφώντα Χαραλάμπους, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξέτασε αυτεπάγγελτα την από μέρους του οργανισμού πιθανή παράβαση του **Κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ο πιο πάνω Κανονισμός προνοεί ως εξής:

21.- (4) «Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα για την τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι».

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομηνίας 11.4.2017, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με την ως άνω πιθανή παράβαση, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Η διερευνώμενη παράβαση που τέθηκε υπόψη του οργανισμού, εκτίθεται πιο κάτω:

1. Στις **27.2.2017**, μεταξύ των ωρών **19:00 – 21:00** (χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως να παρακολουθούσαν και ανήλικοι), μεταδόθηκε σε ζωντανή σύνδεση με το «ΤΣΙΡΕΙΟ ΣΤΑΔΙΟ» ο ποδοσφαιρικός αγώνας ΑΠΟΛΛΩΝ – ΑΠΟΕΛ, **χωρίς ο σταθμός να λάβει μέτρα για τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών (ΚΔΠ 10/2000).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν τα ακόλουθα:

- Κατά τη διάρκεια του πρώτου ημιχρόνου του αγώνα ακούστηκε σύνθημα, εκ μέρους των οπαδών του Απόλλωνα, που μεταξύ άλλων περιείχε την έκφραση «...**Μερκή, δειλέ – πουτάνας γιε**».
- Κατά τη διάρκεια του δεύτερου ημιχρόνου του αγώνα, εκ μέρους των οπαδών του Απόλλωνα, ακούστηκαν τα συνθήματα «...**Μερκή, δειλέ – πουτάνας γιε**», «**Γαμώ το ΑΠΟΕΛ**», «**Άντε γαμήσου ΑΠΟΕΛ**».

Ο οργανισμός στην επιστολή του ημερομ. 13.4.17 (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**), ζήτησε όπως επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης. Η Αρχή με επιστολή της ημερομ.26.4.201, έκανε δεκτό το πιο πάνω αίτημα του οργανισμού και τον κάλεσε να εμφανιστεί στα γραφεία της Αρχής την Τρίτη 2.5.2017 και ώρα 10:00 π.μ. για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου.

Στη συνέχεια ο οργανισμός με επιστολή του ημερομ. 25.5.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'), υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση.

Αναφορικά με τις θέσεις του οργανισμού όπως αυτές διατυπώνονται στην επιστολή του ημερομ. 25.5.2017, η Αρχή επισημαίνει τα εξής:

Σε σχέση με το περιεχόμενο του σημείου υπ. αρ. 1 όπως αυτό καταγράφεται προς το κάτω μέρος της πρώτης σελίδας της επιστολής του οργανισμού, όπου ο οργανισμός υποστηρίζει ότι δεν έχει παραβιάσει τον καν. 21(4), αφού θα μπορούσε να ερμηνευτεί ως να μην καλύπτει τους ποδοσφαιρικούς αγώνες, η Αρχή επισημαίνει πως σε σχέση με τα πιο πάνω, έχει εκδοθεί σήμερα σχετική απόφαση του Δικαστηρίου στην προσφυγή αρ.5664/2013 (ημερομ. 28.6.2017) -Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου vs Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, που υποστηρίζει τη θέση της Αρχής.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση του Δικαστηρίου:

Άλλωστε ο κανονισμός 21(4) ομιλεί για τα πλαίσια της εκάστοτε «εκπομπής» και ότι «ιδιαιτέρη μέριμνα» επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο κατά τον οποίο ενδεχομένως παρακολουθούν ανήλικοι.

«Πρόγραμμα» ως όρος στον περί της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Νόμο αναφέρεται στο (άρθρο 2 αυτού) πως περιλαμβάνει και τις αθλητικές διοργανώσεις (ως η επίδικη. Ειδικότερα πρόγραμμα σημαίνει:

«Σειρά κινούμενων εικόνων, με ή χωρίς ήχο, η οποία συνιστά μεμονωμένο στοιχείο στο πλαίσιο προγραμματισμού ή καταλόγου που καθορίζεται από πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και της οποίας η μορφή και το περιεχόμενο είναι συγκρίσιμα με τη μορφή και το περιεχόμενο τηλεοπτικής εκπομπής, και περιλαμβάνει ταινία μεγάλου μήκους, αθλητική διοργάνωση, κωμική σειρά, ντοκιμαντέρ, παιδικό πρόγραμμα και δραματοποιημένο έργο»

Εάν ο Νομοθέτης επιθυμούσε να εξαιρέσει τις αθλητικές εκπομπές και/ή μεταδόσεις από τις πρόνοιες του Κανονισμού 21 (4), θα το έπραττε ρητά και σαφώς. Πράττει όμως ακριβώς το αντίθετο, όπως διαφαίνεται πιο πάνω. Ως εκ τούτου ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι ο καν. 21(4) δεν καλύπτει τους ποδοσφαιρικούς αγώνες, απορρίπτεται.

Περαιτέρω, ο οργανισμός ισχυρίζεται πως ο καν. 21(4) δεν καθορίζει επ'ακριβώς τα μέτρα που θεωρεί η Αρχή ότι πρέπει να λαμβάνονται ανά περίπτωση, ανάλογα με το είδος του περιεχομένου που μεταδίδεται, αλλά αντιθέτως αφήνει απλά στη διακριτική ευχέρεια των τηλεοπτικών οργανισμών να λάβουν τα δέοντα μέτρα υπό τις περιστάσεις. Συνεχίζει αναφέροντας πως η Αρχή δεν προέβηκε σε καθορισμό κώδικα καλής πρακτικής για την τήρηση του καν. 21(4) και ότι ο τηλεοπτικός οργανισμός έχει την υποχρέωση να λαμβάνει μέτρα που ο ίδιος κρίνει επαρκή.

Ο καν. 21(4) είναι ξεκάθαρος αναφορικά με την υποχρέωση που έχει ο οργανισμός να λαμβάνει τα δέοντα μέτρα αφού προνοεί πως: **Οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα** για την τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων κλπ. Πουθενά στον πιο πάνω κανονισμό δεν γίνεται αναφορά για διακριτική ευχέρεια εκ μέρους του οργανισμού για τη λήψη μέτρων ή για οποιαδήποτε υποχρέωση της Αρχής, ούτε από τον πιο πάνω Νόμο και Κανονισμούς προκύπτει πουθενά υποχρέωση της Αρχής να προβεί σε σχετικό κώδικα όπως αυτό που περιγράφει ο οργανισμός.

Υπενθυμίζεται ωστόσο ότι την 1.11.2011, οι τηλεοπτικοί οργανισμοί καθώς και αριθμός ραδιοφωνικών οργανισμών, υπέγραψαν κατόπιν σχετικών διαβουλεύσεων που προηγήθηκαν και σχετικής πρωτοβουλίας της Αρχής, «**Μνημόνιο Αυτορρύθμισης**» για το περιεχόμενο των αθλητικών εκπομπών και των μεταδόσεων αθλητικών γεγονότων (ζωντανές μεταδόσεις, οπτικογραφημένες ή ζωντανές ποδοσφαιρικές εκπομπές). Η συμφωνία του κειμένου και η υπογραφή του εν λόγω Μνημονίου έγινε στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής αυτορρύθμισης, με στόχο τη συμβολή των ηλεκτρονικών μέσων ενημέρωσης στην αντιμετώπιση της βίας, εντός και εκτός των αθλητικών χώρων.

Ως εκ τούτου, ο ισχυρισμός του οργανισμού περί μη καθορισμού μέτρων εκ μέρους της Αρχής που πρέπει να λαμβάνονται ανά περίπτωση κλπ., απορρίπτεται.

Το περιεχόμενο της παραγράφου 2 του σημείου υπ. αρ. 1, όπως αυτό καταγράφεται στη σελίδα 2 της επιστολής του οργανισμού, όπου περιγράφονται τα μέτρα που λαμβάνει ο οργανισμός στο βαθμό που είναι δυνατόν για την τήρηση των όσων προνοεί ο κανονισμός 21(4), σημειώνεται και λαμβάνεται υπόψη από την Αρχή.

Σε σχέση με το περιεχόμενο του σημείου υπ. αρ. 2 όπως αυτό καταγράφεται στη δεύτερη σελίδα της επιστολής του οργανισμού, ο οργανισμός υποστηρίζει ότι τα όσα επίδικα μεταδόθηκαν δεν μπορούσαν να ελεγχθούν από τους ίδιους και ότι δεν υπήρχε δυνατότητα πρόληψης. Υποστηρίζει περαιτέρω ότι η μετάδοση ζωντανών ποδοσφαιρικών αγώνων δεν επιτρέπει την εφαρμογή τεχνικών συστημάτων καθυστέρησης ήχου και επεξηγεί τους λόγους γιατί.

Η Αρχή ωστόσο τονίζει ότι οι οργανισμοί έχουν την απόλυτη ευθύνη για το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδουν και οφείλουν να διασφαλίζουν και να λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα, ώστε να τηρούνται οι γενικά παραδεκτοί κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα, ιδιαίτερα σε χρόνο που ενδεχομένως να παρακολουθούν και ανήλικοι. Η εφαρμογή τεχνικών συστημάτων καθυστέρησης / μεταφοράς ήχου εξυπηρετεί ακριβώς αυτό το σκοπό σε περιπτώσεις που ενδεχομένως ο οργανισμός δεν είναι σε θέση να προγραμματίσει εκ των προτέρων τί ακριβώς θα ακουστεί από τους τηλεοπτικούς δέκτες. Στην προκειμένη περίπτωση, οι επίδικες λέξεις/ φράσεις, οι οποίες έχουν ακουσθεί κατά τη διάρκεια του εν λόγω ποδοσφαιρικού αγώνα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ευπρεπείς και καλαισθητές, αλλά ούτε λέξεις / φράσεις, οι οποίες θα θεωρούνταν φυσιολογικές να υιοθετούσαν και να χρησιμοποιούσαν στο λεξιλόγιό τους οι ανήλικοι τηλεθεατές. Επομένως, η Αρχή θεωρεί απαράδεκτο να προβάλλονται προγράμματα με τέτοιες λέξεις/ φράσεις ή/ και βωμολοχίες σε κάποιες περιπτώσεις, όπως «...Μερκή, δειλέ – πουτάνας γιε», «Γαμώ το ΑΠΟΕΛ», «Άντε γαμήσου ΑΠΟΕΛ», σε ώρες και σε προγράμματα που παρακολουθούν ανήλικοι.

Η Αρχή επισημάνει ο οργανισμός έχει την υποχρέωση να ενεργεί κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών αντανακλούν το αισθητήριο του μέσου τηλεθεατή / ακροατή. Χρησιμοποιώντας ως κριτήριο την κοινή λογική και το επίπεδο ευπρέπειας του μέσου λογικού τηλεθεατή, η Αρχή θεωρεί ότι το επίδικο οπτικοακουστικό υλικό, δεν αντιπροσωπεύει το επίπεδο των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά του μέσου Κύπριου, πολύ περισσότερο όταν αυτή εκφράζεται μέσω της τηλεόρασης, στη διάρκεια ενός προγράμματος που προβάλλεται εντός οικογενειακής ζώνης και απευθύνεται και σε ανήλικα άτομα.

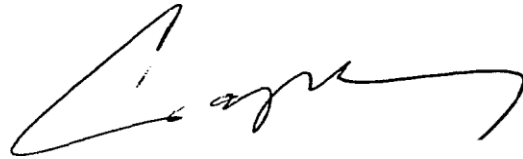
Σε σχέση με το περιεχόμενο του σημείου υπ. αρ. 3 όπως αυτό καταγράφεται στη δεύτερη σελίδα της επιστολής του οργανισμού, ο οργανισμός αναφέρει πως έγινε προσπάθεια και λήφθηκαν σχετικά μέτρα, όπως μειωμένη ένταση μικροφώνων στον αγωνιστικό χώρο και απουσία μικροφώνων στο χώρο των κερκίδων. Τα όσα επίδικα ακούστηκαν αποτελούν, όπως ο οργανισμός υποστηρίζει, φυσικό ήχο του γηπέδου που μερικές φορές είναι αδύνατο να αποφευχθεί, όσα μέτρα και αν λαμβάνονται.

Η Αρχή δεν αποδέχεται τους υπό αναφορά ισχυρισμούς του οργανισμού περί φυσικού ήχου, καθότι ο οργανισμός θα έπρεπε να λάβει πιο ισχυρά μέτρα, προκειμένου να διαφυλάξει τους τηλεθεατές του. Ωστόσο αποδέχεται ότι πράγματι ο οργανισμός, έστω και εάν δεν παραδέχεται τις παραβάσεις, προέβη στη λήψη μερικών μέτρων για αποφυγή τους, χωρίς φυσικά αυτά να κρίνονται ικανοποιητικά.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών απόψεων του οργανισμού και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι υπήρξε παράβαση του **Κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό **την κύρωση της Προειδοποίησης** για την παράβαση του **Κανονισμού 21(4)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), που έγινε στις 27.02.2017.

Η Αρχή αναμένει ότι ο οργανισμός θα προνοήσει στο μέλλον για πιο αποτελεσματικά μέτρα και τονίζει ότι δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια σε πιθανή παρόμοια μελλοντική παράβαση από μέρος του.

(Α. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Χ.Π.